

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

24/6923-6

15. januar 2025

Norges forskningsråd - tildelingsbrev for 2025

Innhold

Norges forskningsråd - tildelingsbrev for 2025	1
Innhold.....	Error! Bookmark not defined.
1. Innledning	2
2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon.....	2
2.1. Sektorpolitiske prioriteringer fra Nærings- og fiskeridepartementet	2
2.2. Styringsinformasjon.....	4
Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet	4
Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer - Hav og kyst	4
3. Særlige prioriteringer 2025.....	5
3.1. Næringsrettet forskning.....	5
3.2. Fiskeri-, hav- og havbruks- og maritim politikk.....	9
Marin forskning	9
Maritim forskning	9
3.3. Styringsinformasjon.....	10
4. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2025	10
4.1. Kap. 920 Post 70 Tilskudd til næringsrettet forskning	11
4.2. Post 71 Grunnbevilgning til teknisk-industrielle institutter.....	12

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
regjeringen.no/nfd

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Forsknings- og
innovasjonsavdelingen

Saksbehandler
Mette Hjermann
22 24 66 09

4.3.	Post 72 Tilskudd til marin og maritim forskning	13
4.4.	Post 73 Grunnbevilgning til primærnæringsinstitutter.....	14
5.	Driftsutgifter og særskilte driftsutgifter (kap. 285 post 01 og 21).....	14
6.	Rapportering og resultatoppfølging for 2025.....	15
6.1.	Årsrapport.....	15
6.2.	Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene.....	16
6.3.	Styringsmøter 2025.....	16

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2024–2025) for Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og Innst. 12 S (2024–2025), og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norges forskningsråd i 2025.

Gjennom dette tildelingsbrevet gir NFD rammer og føringer til Forskningsrådet for forvaltning av midler over kap. 920 post 70, 71, 72 og 73. I brevet omtales også oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for NFD i 2025.

NFD viser for øvrig til tildelingsbrev til Forskningsrådet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

For 2025 ber departementet om at innretningen av Forskningsrådets budsjett og aktivitetsnivå drøftes med departementet på et tidlig tidspunkt.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet*
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet*
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer*
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*
- Mål 5 God rådgivning*

Vi viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere omtale av mål, strategiske områder og annen styringsinformasjon.

2.1. Sektorpolitiske prioriteringer fra Nærings- og fiskeridepartementet

Målet for næringspolitikken er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi, noe som innebærer at all næringsvirksomhet må være sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig, og ikke gå ut over jordens tåleevne. Regjeringen har høye ambisjoner. Vi skal få flere i jobb,

skape aktivitet i hele landet, øke eksporten og kutte klimagassutslippene med 55 prosent. Disse målene skal vi nå i fellesskap, gjennom en aktiv og fremtidsrettet næringspolitikk.

Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra på sine ansvarsområder for å nå disse målene.

Det er et hovedprinsipp at prosjekter som mottar støtte fra Forskningsrådet skal ha en plass på veien mot Norges forpliktelser under Parisavtalen og lavutslippssamfunnet i 2050. Prinsippet favner både prosjekter med nøytral effekt og prosjekter med positiv effekt på grønn omstilling, og er for eksempel ikke til hinder for å støtte gode prosjekter i petroleumsnæringen.

Departementet forventer at Forskningsrådet vier stor oppmerksomhet til klima, miljø og bærekraft. I tilfeller der to prosjekter er like gode, bør prosjektet som er mest bærekraftig med hensyn til effekter på klima, miljø og samfunn, prioriteres. Forskningsrådet skal prioritere å videreføre samarbeidet om sirkulærøkonomi i virkemiddelapparatet.

Kvaliteten i forskning og høyere utdanning er avgjørende for hvor godt Norge lykkes med å utvikle og ta i bruk ny kunnskap, som igjen legger grunnlaget for å skape verdier og løse samfunnsutfordringer. Regjeringen vil derfor tilrettelegge for å styrke norsk forskning, både i offentlig regi og i næringslivet. Satsingen på virkemidler for å øke forskningsbasert omstilling og innovasjon i næringslivet videreføres.

Den overordnede målsettingen for NFDs tildeling til Forskningsrådet er å bidra til størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Tildelingen fra NFD retter seg mot Forskningsrådets mål 2 om økt verdiskaping i næringslivet, og mot det strategiske området Hav og kyst under mål 3. Forskningsrådet skal finansiere forskningsaktiviteter som ellers ikke ville ha blitt utført, og som øker den samlede verdiskapingen i norsk økonomi på kort og/eller lang sikt. Dette inkluderer også et ansvar for å stimulere til forskning og innovasjon i mindre forskningsintensive bransjer.

Næringslivet investerer i forskning når de forventer at det skal være lønnsomt for dem og fordi lønnsomheten i prosjektet forsvarer risikoen. Det er selskapene selv som er best i stand til å vurdere egen risiko og lønnsomhet i et forskningsprosjekt. Støtte fra Forskningsrådet påvirker lønnsomheten og risikoen i et prosjekt og kan endre hvilke prosjekter næringslivet velger å gjennomføre.

Forskningsrådet bidrar til større verdiskaping når støtten medfører at de mest samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjektene blir prioritert, til tross for at det ville ha vært mer lønnsomt for bedriften å prioritere andre prosjekter. Denne typen prosjekter har gjerne store positive gevinster for andre enn de som finansierer og gjennomfører prosjektet. For at forskningsinnsatsen skal bidra til å øke den samlede verdiskapingen, er det derfor sentralt at forskningen som finansieres, skaper verdier for flere enn dem som utfører forskningen.

Forskningsrådet skal i forbindelse med porteføljestyringen følge opp føringene i tildelingsbrevene fra departementene i tilskuddsvirksomheten, jfr. Virksomhets- og økonomiinstruks for Norges forskningsråd.

2.2. Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon. Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til årsrapport 2025 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1. Vi viser til punkt 6 *Rapportering og resultatoppfølging for 2025* i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Nærings- og fiskeridepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet

Departementets tildeling innenfor mål 2 om økt verdiskaping i næringslivet rettes inn mot tre strategiske områder:

Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv

Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurranseevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene. Målet er uavhengig av bedriftenes størrelse, alder, næring og geografi.

Styrket evne til omstilling i norsk økonomi

Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien. Målet omfatter forskning som ikke nødvendigvis har umiddelbar anvendelse i dagens marked.

Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som skal føre til økt verdiskaping i norsk økonomi. Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.

Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer - Hav og kyst

Under mål 3 om å møte store samfunnsutfordringer skal Forskningsrådet innenfor det strategiske området Hav og kyst bidra til konkurransedyktige havnæringer og til kunnskaps- og teknologiutvikling for forvaltning av økosystemer og ressurser i kyst- og havområdene for å sikre et rent og rikt hav og produksjon av sunn og trygg sjømat. Forskningsrådet skal arbeide for helhetlig kunnskap, samspill og kompetanseoverføring mellom og fra havnæringene, forvaltningen og internasjonalt samarbeid.

3. Særlige prioriteringer 2025

3.1. Næringsrettet forskning

Grønn plattform

Forskningsrådet fortsette å videreutvikle Grønn plattform i samarbeid med Innovasjon Norge, Siva og Enova. I 2025 skal Innovasjon Norge, Siva og Forskningsrådet sammen gjennomføre en ny utlysning av treårige prosjekter for perioden 2025-2027.

Utlyningsrammen er på totalt 823,5 mill. kroner, hvorav 379,5 mill. kroner i form av økt tilsagnsramme forvaltes av Forskningsrådet. Forskningsrådet skal tilrettelegge for dialog med relevante myndigheter om ev. regulatoriske barrierer eller standardiseringsbehov som avdekkes gjennom prosjektoppfølgningen.

Departementet har igangsatt et arbeid for å evaluere Grønn plattform i 2025.

Forskningsrådet skal bidra i evalueringsarbeidet ved behov.

Videreutvikling av det næringsrettede virkemiddelapparatet

Forskningsrådet skal i samarbeid med andre relevante aktører fortsette å bidra i videreutviklingen av det næringsrettede virkemiddelapparatet gjennom prosjektet «Virkemiddelapparatet 2.0». Regjeringen har fastsatt følgende ambisjoner for arbeidet:

- Det skal være én vei inn for brukerne gjennom mer helhetlige brukerreiser på tvers av det næringsrettede virkemiddelapparatet.
- Virkemiddelapparatet skal utløse mer verdiskapende næringsutvikling i hele landet gjennom økt koordinering og samarbeid på tvers.
- Virkemiddelapparatet skal koordinere sin innsats for grønn omstilling og for å legge til rette for grønne industriableringer.

I arbeidet med Virkemiddelapparatet 2.0 skal Forskningsrådet prioritere følgende:

- Tiltak for forenkling og økt brukervennlighet i egen virksomhet.
- Samarbeid og koordinering av aktiviteter med andre virkemiddelaktører der det er hensiktsmessig og gir merverdi for næringslivet.
- Arbeidet med Én vei inn til virkemiddelapparatet.
- Oppfølging av anbefalingene fra den brukernære gjennomgangen av virkemiddelapparatet, inkludert utvikling av felles henvisningskultur, begreper og prinsipper for brukeropplevelser, gjennom arbeidet med Én vei inn.
- Deling av kundedata med andre virkemiddelaktører så langt det er hensiktsmessig og mulig innenfor gjeldende regelverk og konfidensialitetsforpliktelser.
- Bidrag til strategisk dialogforum og referansegruppen for videreutvikling av virkemiddelapparatet.

Prioriteringer for arbeidet med Én vei inn i 2025 kommuniseres i et eget oppdragsbrev til Innovasjon Norge. Forskningsrådet vil motta kopi av brevet.

Samhandlingsmodellen for virkemiddelapparatet

I 2025 skal Forskningsrådet jobbe videre med å utvikle den nye samhandlingsmodellen for virkemiddelapparatet, jf. innspill datert 15. april 2024. Eksportfinansiering Norge (Eksfin)

skal koordinere arbeidet. Målet er at samhandlingsmodellen skal bidra til at kundene opplever (1) et mer helhetlig virkemiddelapparat, (2) et enklere virkemiddelapparat og (3) at prosjektene deres gjennomføres raskere enn før. Effekt for kundene skal stå i fokus i samhandlingsmodellen, og målgruppen skal være enkeltbedrifter med store og komplekse prosjekter. Nyttevirkningene fra samhandlingsmodellen skal være større enn kostnadene på sikt. Eksfin skal levere en statusoppdatering på arbeidet innen 10. juni.

Undersøkelse av brukervennligheten i virkemiddelapparatet

Forskningsrådet skal bidra i Innovasjon Norges arbeid med å gjennomføre en undersøkelse av brukervennligheten i virkemiddelapparatet. Formålet med undersøkelsen er å få informasjon om hvor brukervennlig virkemiddelapparatet er og hvor krevende det er for brukere å finne frem til rett sted. NFD vil ha dialog med KD om undersøkelsen underveis i arbeidet.

Grønn prosjektklassifisering og rapportering

I 2025 skal Forskningsrådet jobbe videre med utviklingen av grønn prosjektklassifisering og rapportering. Utviklingen av rapporteringssystemet skal skje i samarbeid mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Siva, Eksportfinansiering Norge (Eksfin), Design- og arkitektur Norge (DOGA), Gassnova og Enova. Forskningsrådet leder arbeidet.

Hovedformålet med den grønne rapporteringen er å etablere sammenliknbar rapportering om støtte til prosjekter med klima- og miljøinnhold på tvers av de næringsrettede virkemiddelaktørene. Den grønne prosjektklassifiseringen og rapporteringen skal brukes til statistikkformål for virkemiddelaktørene og departementene. Departementene vil samtidig bruke statistikken som del av sitt kunnskapsgrunnlag.

Fra og med 1. januar 2025 skal alle virkemiddelaktørene klassifisere prosjekter med potensiell positiv effekt på klima og miljø og prosjekter med potensial for å gjøre vesentlig skade. Klassifiseringen skal gjøres i tråd med aktørenes forslag til differensiert rapportering datert 15. juni 2023 og 8. mai 2024, og etterfølgende dialog.

Rapporteringssystemet innføres som en pilot. NFD vil i samråd med KLD og andre berørte departementer vurdere å utlyse en ekstern følgeevaluering av piloten, med oppstart i løpet av 2025. Evalueringen kan blant annet gi innsikt i kvaliteten på dataene, klima- og miljøintegriteten i rapporteringen, avvik i prosjektvurderinger på tvers av virkemiddelapparatet og om det er behov for et mer finmasket rapporteringssystem. Virkemiddelaktørene skal bidra i evalueringen ved behov.

Rapporteringen legges inn i Statistikkbanken for næringspolitiske virkemidler, og for pilotperioden i en lukket versjon hvor virkemiddelaktørene og berørte departementer (NFD, KLD, ED, KD, KDD, LMD) har tilgang. Virkemiddelaktørene skal levere en statusoppdatering på arbeidet med piloten innen 31. mai 2025. Statusoppdateringen skal minst inneholde:

- Beskrivelse av metodikken som ligger til grunn for rapporteringssystemet, og av hvordan de seks miljøkategoriene forstås og operasjonaliseres. Som del av dette bør det beskrives:
 - Hvilke vurderinger som ligger til grunn for å rapportere vesentlig positivt bidrag til en av de seks miljøkategoriene.
 - Hvilke vurderinger som ligger til grunn for rapportering på DNSH-prinsippet.
- Skriftliggjøring av hvordan rapporteringssystemet operasjonaliseres hos den enkelte aktør, hvilken opplæring og oppfølging de ansatte får, på hvilket stadium i søknadsprosessen vurderingene gjøres og hvilke informasjonskilder vurderingene baseres på.
- Konkrete eksempler på vurderinger av ulike typer prosjekter.
- Beskrivelse av kvalitetssikringsmekanismer hos den enkelte aktør og på tvers av virkemiddelaktørene.
- Beskrivelse av hva som er gjort for å sikre sammenlignbar rapportering på tvers av virkemiddelaktørene.
- Beskrivelse av datakvaliteten og usikkerheten i bruk av dataene, inkludert en vurdering av hvorvidt rapporteringen fra virkemiddelaktørene er sammenlignbar til å kunne aggregeres til statistikk for virkemiddelapparatet samlet.
- Beskrivelse av eventuelle utfordringer virkemiddelaktørene møter i rapporteringen.

Første komplette rapportering på piloten for 2025 skal leveres innen 1. april 2026.

I forbindelse med innføringen av piloten for det nye rapporteringssystemet er det akseptabelt at søkernes rapporteringsbyrde øker noe, men økningen bør begrenses til et minimum. Det legges opp til dynamisk utvikling av rapporteringssystemet og det kan oppstå behov for justeringer, f.eks. basert på funnene fra følgeevaluering av piloten, erfaringer med bruk av systemet eller utvikling på området. Virkemiddelaktørene skal ha tett dialog med NFD, som koordinerer med relevante departementer (herunder KLD, ED og KD) underveis i arbeidet.

Helsenæringen og produksjon av legemidler

Siva, Forskningsrådet og Innovasjon Norge skal samarbeide om etableringen av en kompetanse- og nettverkshub for legemiddelproduksjon som bygger på eksisterende miljøer og kompetanse. Arbeidet skal skje innenfor eksisterende rammer. Siva skal lede arbeidet.

Oppfølging av regjeringens mineralstrategi

Regjeringens mineralstrategi, fremlagt i juni 2023, har som mål å legge til rette for bærekraftig og lønnsom mineralutvinning og råvareproduksjon i Norge, og med særlig oppmerksomhet om kritiske råmaterialer som er nødvendige for omstillingen til et fornybart energisystem, fornybar energiproduksjon og det digitale skiftet. En viktig del av bakteppet er også økende strategisk og sikkerhetspolitisk betydning av tilgangen til kritiske råmaterialer.

I mineralstrategien er det to tiltak som følges opp av Norges forskningsråd.

I RNB 2023 ble det bevilget 5 mill. kroner, og i 2024 ble det øremerket ytterligere 5 mill. kroner til oppfølgingen av de to tiltakene. Beløpet er rammeoverført til Kunnskaps-

departementets kap. 285 post 21 for å dekke Forskningsrådets eget arbeid med tiltakene, som videreføres i 2025. Oppfølgingen av tiltakene skal resultere i en skriftlig rapport fra NFR.

Vi legger også til grunn at Forskningsrådet forvalter nasjonal samfinansiering for norsk deltakelse i det kommende partnerskapet på råmaterialer (*Raw Materials for the Green and Digital Transition*) under Horisont Europa.

Oppfølging av tiltak fra gründermeldingen

Regjeringen la i 2024 frem en stortingsmelding om gründere og oppstartsbedrifter. I stortingsmeldingen er det foreslått en rekke tiltak som skal bidra til at Norge blir ett av verdens beste land å starte og drive virksomhet i. I oppfølgingen av tiltakene vil det være behov for bidrag fra de næringsrettede virkemiddelaktørene.

Forskningsrådet skal følge opp tiltaket om å styrke støtten til tidligfase kommersialisering ytterligere i 2025. Videre skal Forskningsrådet vurdere effektene av omleggingen av tidligfaseordningen over tid, og vurdere justeringer i ordningen i dialog med departementene og berørte aktører. Departementet vil komme tilbake ved behov for konkrete bidrag etter Stortingets behandling av meldingen.

Oppfølging av kommende stortingsmelding om industri

Forskningsrådet vil også kunne bli bedt om å bidra i utarbeidelsen og oppfølgingen av kommende stortingsmelding om industri. Departementet vil eventuelt komme tilbake med konkrete bestillinger.

Spredning av kunnskap

Regjeringen vil vurdere sammensetningen av de næringsrettede virkemidlene, blant annet i hvilken grad forskningsvirkemidlene totalt sett bidrar tilstrekkelig til samarbeid og spredning av kunnskap, og treffer næringslivet i ulike deler av landet. Forskningsrådet vil bli involvert i arbeidet og vi ønsker en god dialog med Forskningsrådet om hvordan de best kan bidra med å tilgjengeliggjøre kunnskap og statistikk til bruk i arbeidet.

Veikart for økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien

Gjennom Veikartet har regjeringen lagt frem en helhetlig plan for å bidra til å øke produksjonskapasiteten i den norske forsvarsindustrien. Forskningsrådet bes om å bidra i oppfølgingen av relevante tiltakspunkter etter nærmere dialog med departementet. Det bes særlig om at Forskningsrådet, sammen med Innovasjon Norge, igangsetter et utredningsarbeid om muligheten for å etablere en ordning for finansiering av innovasjonsprosjekter som bidrar til å utvikle og teste teknologi og nye løsninger til nytte for Forsvaret og forsvarsindustrien. I arbeidet bes det om å arrangere et innspillsmøte med deltakelse fra relevante bedrifter, organisasjoner og forskningsinstitusjoner. Utredningen skal se hen til relevant pågående utviklingsarbeid knyttet til innovasjon i forsvarssektoren, dette gjelder bl.a. innovasjonsprogram og handlingsplan under ledelse av Forsvarsstaben. Arbeidet skal også vise mulighetsrommet for bruk av eksisterende virkemidler. En skisse til et eventuelt program

skal oversendes departementet innen utgangen av første kvartal. Bestillingen er utformet i dialog med FD.

Innovasjon og næringsutvikling på Svalbard

Forskningsrådet skal tilby virkemidler for kunnskapsbasert næringsutvikling på Svalbard, etter modell av distrikts- og regionalpolitiske virkemidler. Oppdraget skal utføres på en måte som understøtter de svalbardpolitiske målene. 1,4 mill. kroner øremerkes oppfølging av innovasjon og næringsutvikling på Svalbard i 2025. Forskningsrådet skal synliggjøre mulighetene som finnes innenfor eksisterende virkemidler til å utnytte Svalbards potensial som testarena for bærekraftige løsninger og teknologiutvikling tilpasset arktiske forhold.

3.2. Fiskeri-, hav- og havbruks- og maritim politikk

Marin forskning

Samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr

Norges forskningsråd skal bidra i oppfølgingen av det målrettede samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr. Det er tildelt totalt 15 mill. kroner for å styrke oppfølgingen. Av dette tildeles 5 mill. kroner over Kunnskapsdepartementets budsjett som grunnlag for videre framdrift og kontinuitet. I tillegg er tilsagnsrammen økt med 5 mill. kroner over Landbruks- og matdepartementets budsjett og 5 mill. kroner over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. Disse midlene skal inngå i en fellesutlysning for å styrke forskningsinnsatsen på fôrområdet, samt utarbeidelse av en kunnskapsoppsummering som skal bidra til å identifisere eventuelle kunnskapshull for det videre arbeidet med regelverksutvikling. Forskningsrådet bes gå i dialog med Innovasjon Norge med mål om å se departementets midler til forskning og innovasjon innenfor fôrområdet i sammenheng med relevante tildelinger og aktiviteter hos Innovasjon Norge og andre relevante aktører. Videre vil allerede igangsatt arbeid med regelverksutvikling i regi av Mattilsynet være relevant. Det vises til likelydende føringer i tildelingsbrevet fra Landbruks- og matdepartementet.

Polarforskningsprogrammet «Go North»

Norges forskningsråd gis en belastningsfullmakt på kap. 928, post 21 på 11 mill. kroner. Dette beløpet skal gå til Forskningstoktet GoNorth. Formålet med GoNorth er å utforske havområdene nord for Svalbard, for å fremme norsk forskningsinnsats i og om Polhavet. Midlene skal benyttes til å dekke utstyrs- og toktkostnader.

Maritim forskning

Regjeringen viderefører innsatsen på maritim forskning og Forskningsrådet bes arbeide for at Norge forblir ledende på det maritime området internasjonalt, blant annet gjennom videre satsing på nullutslippsløsninger og autonome fartøy. Maritim næring er en av Norges største eksportnæringer og forskning og utvikling er en viktig forutsetning for fortsatt verdiskaping og vekst i næringen. Maritim sektor er også viktig for å utløse verdiskapingspotensialet i øvrige havnæringer.

3.3. Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 *Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd*.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer NFD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

4. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2025

NFD stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2025. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor tilsagnsrammen på hver enkelt post og i tråd med styringssignalene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2025. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

For Forskningsrådet er det fattet budsjettvedtak på kap. 920 post 70 , 71, 72 og 73 (tall i 1000 kr):

Kap. 920 Norges forskningsråd

Post	Betegnelse	Bevilgning	Tilsagnsfullmakt
Post 70	Tilskudd til næringsrettet forskning, <i>kan overføres</i>	1 012 770	2 838 000
Post 71	Grunnbevilgning til teknisk-industrielle institutter	553 250	
Post 72	Tilskudd til marin og maritim forskning, <i>kan overføres</i>	439 320	1 361 500
Post 73	Grunnbevilgning til primærnæringsinstitutter	132 760	
Sum		2 138 100	

Bevilgningene skal kun dekke anslåtte utbetalinger i 2025 fra tidligere gitte tilsagn og årets tilsagn, mens tilsagnsfullmaktene på de to tilskuddspostene angir et samlet beløp for tidligere gitte tilsagn og nye tilsagn som kommer til utbetaling etter 2025.

I tillegg er det satt en tilsagnsramme for hver av tilskuddspostene, som angir rammen for nye tilsagn som kan inngås i 2025. Rammen er satt til 1 412 mill. kroner på post 70, og 551,8 mill. kroner på post 72.

Midlene på post 70 skal ha en hensiktsmessig avgrensning mot andre departementers sektoransvar.

Av tilsagnsrammen på post 72, settes 359,3 mill. kroner av til forvaltnings- og næringsrettet marin forskning, og 192,5 mill. kroner av tilsagnsrammen settes av til næringsrettet maritim forskning, rettet mot grønn skipsfart og digitalisering i maritim næring.

4.1. Kap. 920 Post 70 Tilskudd til næringsrettet forskning

For å bidra til mål om økt verdiskaping i næringslivet fordeles tilskuddet over kap. 920 post 70 på følgende strategiske områder:

1. Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv og styrket evne til omstilling i norsk økonomi.

For å øke konkurransevnen og styrke evnen til langsiktig omstilling i norsk økonomi prioriterer regjeringen satsing på virkemidler som skal fremme forskningsdrevet innovasjon og omstilling i både etablert og nytt næringsliv. Innovasjonsprosjekter i næringslivet (IPN) er et viktig virkemiddel for å oppnå dette, og departementet ber Forskningsrådet prioritere midler til dette også i 2025. Forskningsrådet bes om å legge vekt på at innsatsen bidrar til utvikling av forskningsmiljøer og økt FoU i næringslivet også innenfor umodne områder, som mindre forskningsintensive områder, nye teknologiområder og nye forretningsmodeller, der det er viktig med økt kunnskap og kompetanseutvikling.

Grønn plattform

Det settes av 379,5 mill. kroner til Grønn plattform over Norges forskningsråds budsjett i 2025, til en ny utlysning på totalt 823,5 mill. kroner. Se nærmere omtale under *Særlige prioriteringer 2025*.

Internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid

Forskningsrådet skal videreføre sitt bilaterale og multilaterale arbeid internasjonalt. Det vises til nærmere omtale i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet.

NFD forventer at Forskningsrådet bidrar til at norske fagmiljøer deltar aktivt i samarbeidet knyttet til EUs rammeprogram for forskning og innovasjon (Horisont Europa), og støtter opp om norske fagmiljøers ambisjoner om å være ledende på den europeiske konkurransearenaen innenfor aktuelle områder.

Norges forskningsråd skal bidra til å mobilisere norske fagmiljøer og norsk næringsliv til å delta i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon og medvirke til at norske fagmiljøer og bedrifter får uttelling. Norges forskningsråd skal også legge til rette for synergier og samspill med relevante nasjonale virkemidler på eget ansvarsområde og med andre relevante EU-programmer under flere departementers ansvarsområder. Mobilisering og støtte til deltakelse i Horisont Europa krever et tett og godt samarbeid mellom Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Departementet forutsetter at dette samarbeidet fortsetter i 2025 innenfor tilgjengelige rammer, både nasjonalt og i Brussel.

Nærings- og fiskeridepartementet forutsetter videre at Forskningsrådet og Innovasjon Norge fortsetter arbeidet med å videreutvikle det nasjonale støtteapparatet for Horisont Europa, i tråd med forventningene og tiltakene i strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet.

Departementet forventer også at Forskningsrådet, i samarbeid med Innovasjon Norge, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og øvrige relevante virkemiddelaktører med ansvar for oppfølgingen av EU-programmer Norge deltar i, bidrar til at aktørene får

informasjon om og veiledning i mulighetene til å utnytte synergiene mellom Horisont Europa og andre EU-programmer.

Posten har følgende øremerkinger

- 1,4 mill. kroner til å videreføre arbeidet med virkemidler for kunnskapsbasert næringsutvikling på Svalbard
- 1,7 mill. kroner til Norges Tekniske Vitenskapsakademi
- 2 mill. kroner i bidrag til norsk deltakelse i Euratoms forskningsprogrammer innenfor strålevern. Midlene er delt mellom post 70 og post 72.

Departementets bevilgning til Teknologirådet, 13,3 mill. kroner, er fra og med 2025 overført til Kunnskapsdepartementets kap. 285 post 21 Spesielle driftsutgifter.

2. Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Formålet med midlene er å legge til rette for bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte FoU-miljøer og næringsliv.

Kommersialisering av forskningsresultater

Forskningsrådet skal prioritere arbeidet med kommersialisering av offentlig finansiert forskning og styrke nivået på dette arbeidet med 20 mill. kroner ift. 2024 (økt tilsagnsramme), slik at total innsats på kommersialiseringsområdet med midler fra Nærings- og fiskeridepartementet er på minst 150 mill. kroner. Styrkingen forbeholdes tidligfasearbeidet («TTO-funksjons-ordningen»). Departementet er opptatt av at virkemidlene er brukervennlige og effektive, og ønsker en videre dialog med Forskningsrådet om utviklingen på dette området.

Forskningsrådet bes ha særlig oppmerksomhet om samvirket mellom sine kommersialiseringsvirkemidler og øvrige kommersialiseringsordninger, også de som forvaltes av Innovasjon Norge og andre virkemiddelaktører, for å oppnå best mulig effekt av de aktuelle virkemidlene og størst mulig grad av sømløshet på tvers av aktører og virkemidler.

3. Tilskudd til andre tiltak

Midlene skal i 2025 gå til tiltak som ikke faller inn under driftsutgiftene, slik som statistikk og kunnskapsgrunnlag, planlegging, utredninger og evalueringer. Midlene bes benyttet slik at de best mulig støtter opp om den langsiktige kunnskapsoppbyggingen hos Forskningsrådet. NFD bør orienteres om evalueringer, og gis anledning til å involvere seg ved behov.

4.2. Post 71 Grunnbevilgning til teknisk-industrielle institutter

Grunnbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene skal bidra til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging, og bidra til økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene. Grunnbevilgningen skal støtte opp under langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. For 2025 er det bevilget 553,3 mill. kroner formålet, en økning på 41,25 mill. kroner fra 2024.

For institutter som mottar grunnbevilgning fra NFD, skal Forskningsrådet bruke en såkalt rekursiv utregningsmetode i fordelingen av grunnbevilgning til de enkelte institutter, jf. reviderte retningslinjer for statlig grunnbevilgning til forskningsinstitutter og forskningskonsern fastsatt av KD 21. desember 2021. Metoden innebærer at oppnådd grunnbevilgning hvert år for hvert institutt legges til grunn for kommende års beregning av grunnbevilgningen.

4.3. Post 72 Tilskudd til marin og maritim forskning

Marin forskning

I fiskeri-, hav- og havbrukspolitikken er hovedprioriteringene for 2025 å legge til rette for god sameksistens mellom havnæringene, sikre en bærekraftig forvaltning, styrke forvaltningen av lokale og kystnære bestander, fremme mat fra havet og kunnskapsbaserte, bærekraftige akvatiske matsystem, følge opp fiskehelse- og velferd og følge opp arbeidet med samfunnsoppdrag for bærekraftig fôr. Midlene til marin forskning skal legge grunnlaget for bærekraftig forvaltning og videre vekst og nyskaping i marine næringer. Midlene skal gi økt kunnskap om hav-, kyst- og fjordområdene og bidra til å sikre bærekraftig produksjon av sunn og trygg sjømat.

Velferd hos oppdrettsfisk

Forskningsrådet blir en viktig aktør i arbeidet med å bedre fiskevelferden framover. Det er behov for å dele kunnskapen vi har, legge til rette for å benytte den i næringen, forvaltningen og politikktutformingene, og for å framskaffe ny kunnskap som kan bidra til bedre velferd hos oppdrettsfisk.

Mat, helse og miljø

Forskningsrådet skal fortsette å legge til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat og matproduksjon, inkludert sjømat, trygg mat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas

Forskning på bærekraftig natur- og arealbruk

Vi ber Forskningsrådet utarbeide forslag til senterordning for forskning på bærekraftig natur- og arealbruk, jf. også bestillinger i tildelingsbrev fra Landbruks- og matdepartementet, Energidepartementet og Klima- og miljødepartementet. Departementet ber om å bli involvert i arbeidet.

Forskning som forebygger fiskerikriminalitet

Som oppfølging av Meld.St.15 (2023-2024) «Felles verdier – felles ansvar» skal Forskningsrådet lyse ut midler som også kan gi støtte til forskningsprosjekter innenfor Blue Justice-initiativet, og som må tilfredsstillende Forskningsrådets krav til kvalitet for å imøtekomme forvaltningens behov for verktøy og kunnskap som styrker forebyggingen av grense-kryssende fiskerikriminalitet.

Internasjonalt marint forskningssamarbeid

Forskningsrådet skal videreføre det internasjonale forskningssamarbeidet på det marine området. Det vises til nærmere omtale av det internasjonale forskningssamarbeidet under pkt. 4.1 i dette brevet. Forskningsrådet skal fortsatt følge opp havforskningstiaret og støtte opp under nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid på områder som er særlig viktige for Norge gjennom havsekretariatet.

Posten har følgende øremerkinger

- 30,5 mill. kroner til strategisk tildeling til Havforskningsinstituttet. Midlene skal benyttes til kunnskaps- og kompetanseoppbygging på områder av strategisk betydning.

Maritim forskning

Midlene til maritim forskning i Forskningsrådet skal bidra til økt verdiskaping i norsk økonomi og til å møte store samfunnsutfordringer innen det strategiske området Hav og Kyst. Forskningsrådet bes videreføre den maritime forsknings- og innovasjonsinnsatsen i tråd med de anbefalte områdene i Maritim21 fra 2022. Det innebærer at de maritime forskningsmidlene bør spisses inn mot grønn skipsfart, digitalisering og implementering av klima- og miljøvennlige løsninger.

4.4. Post 73 Grunnbevilgning til primærnæringsinstitutter

Den statlige grunnbevilgningen til primærnæringsinstituttene skal brukes til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging og skal stimulere til vitenskapelig kvalitet, internasjonalisering og samarbeid. 5 pst. av bevilgningen skal fordeles etter oppnådde resultater.

5. Driftsutgifter og særskilte driftsutgifter (kap. 285 post 01 og 21)

Driftsutgiftene over Kunnskapsdepartementets kap. 285 post 01 og post 21 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles videre.

Nærings- og fiskeridepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke oppgaver Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på postene for driftsutgifter.

Følgende beløp for ulike oppdrag er rammeoverført fra Nærings- og fiskeridepartementet til KDs kap. 285 post 21 (tidligere kap. og videreføres i 2025:

(1000 kr)

Kap.	Post	Overført første gang	2025	Gjelder
920	70	2024	5 000	Oppdrag i mineralstrategien
920	72	2024	2 595	Nasjonal ekspert til Europakommisjonen DG research and innovation
920	70	2022	4 100	Grønn plattform
920	72	2019	750	Havsekretariatet
920	72	2018	2 100	JPI Ocean
920	72	2022	3 000	Partnerskap om blå økonomi i HE
920	70	2022	1200	En vei inn
920	70	2024	1 400	Grønn rapportering og klassifisering (3 400 opprinnelig overført, reduseres i RNB 2025)

900	21	2022	3 100	Sekretariatsansvar for Prosess 21
920	70	2025	13 300	Drift av Teknologirådet

I tillegg til dette er det over KDs budsjett kap. 285 post 21 Spesielle driftsutgifter satt av 5 mill kroner til drift av samfunnsoppdrag bærekraftig fôr, samt konferanse.

Oppdraget relatert til Grønn rapportering og klassifisering er redusert fra 3,4 mill. kroner i 2024 til 1,4 mill. kroner i 2025, og 2 mill. kroner rammeoverføres tilbake til NFD gjennom revidert nasjonalbudsjett 2024.

6. Rapportering og resultatoppfølging for 2025

Departementene og Forskningsrådet har samarbeidet om å utvikle struktur og forventninger til innhold i årsrapporten (rapport om samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter). Dette er nærmere omtalt i punkt 4 i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer.

6.1. Årsrapport

Forskningsrådet skal rapportere om måloppnåelse for NFDs tildelinger strukturert etter Forskningsrådets mål 2 *Økt verdiskaping i næringslivet* og de tre strategiske områdene for dette målet. Det skal rapporteres om hvert av de strategiske områdene og tilhørende styringsinformasjon. Der hvor det viser seg vanskelig å rapportere om de enkelte rapporteringskravene på departementsnivå, gir Forskningsrådet sin deskriptive vurdering:

Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv

For denne prioriteringen er det i tillegg særlig viktig at Forskningsrådet rapporterer om kvalitetsutvikling i prosjektporteføljen for NFDs bevilgning.

Styrket evne til omstilling i norsk økonomi

NFD forventer at rapporteringen fra Forskningsrådet redegjør for hvordan Forskningsrådet arbeider med å stimulere til forskning og innovasjon i mindre forskningsintensive bransjer (f.eks. gjennom kriterier for seleksjon av prosjekter).

Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøene og næringslivet

For denne prioriteringen skal Forskningsrådet rapportere særskilt om næringslivets kjøp av FoU fra instituttene.

Departementet forventer også at rapporteringen fra Forskningsrådet inkluderer en redegjørelse for hvordan arbeidet med spredning av forskningsresultater ivaretas.

Forskningsrådet skal i tillegg rapportere om måloppnåelse for NFDs tildelinger strukturert etter Forskningsrådets mål 3 *Møte store samfunnsutfordringer, strategisk område Hav og kyst*. Der hvor det viser seg vanskelig å rapportere om de enkelte rapporteringskravene på departementsnivå, gir Forskningsrådet sin deskriptive vurdering.

Departementet ber om en kvalitativ vurdering av hvordan øvrige føringer er håndtert i 2025.

NFD ber om at Forskningsrådet rapporterer for 2024 om Skattefunn-ordningen innen 1. mai 2025.

6.2. Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettet med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost.

Det vises pkt. 5.3. i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer for 2025 om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

6.3. Styringsmøter 2025

I 2025 holdes det to styringsmøter:

Møte	Dato
Styringsmøte 1: Forskningsrådets årsrapport for 2024	Mai/juni 2025
Styringsmøte 2: Tildelingsbrev 2026 og store satsinger	November/desember 2025

Med hilsen

Bent F. Sunde (e.f.)
Konst. ekspedisjonssjef

Mette Hjermann
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Design og arkitektur Norge
Innovasjon Norge
Kunnskapsdepartementet
Patentstyret
Riksrevisjonen
Siva – selskapet for industrivekst SF